

Väg 49 Skara-Skövde, delen Axvall-Varnhem

Skara kommun, Västra Götalands län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE, 2019-11-04

Projektnummer: 150304

Trafikverket

Postadress: Box 110, 541 23 Skövde

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse

Författare: ÅF-Infrastructure AB

Dokumentdatum: 2019-11-04

Projektledare: Johan Larsson

Ärendenummer: TRV 2016/33389

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse Väg 49 Skara-Skövde, delen Axfvall-Varnhem

Version: 1.0

Författare: ÅF-Infrastructure AB

Foto: ÅF

Kartor: © Lantmäteriet, Geodatasamverkan.

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
PLANLÄGGNINGSBESKRIVNING	5
SAMRÅDSKRETS	5
SAMRÅD	5
Samråd med berörd länsstyrelse	5
Samråd med berörd kommun	7
Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	7
Västtrafik	7
Försvarmakten	8
Jordbruksverket	8
Havs- och vattenmyndigheten	8
Samråd med allmänheten	8
Bilagor	11

I samrådsredogörelsen sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen kommenterar Trafikverket de inkomna synpunkterna.

Sammanfattning

Denna vägplan utgår delvis från tidigare framtagen arbetsplan (2008). Hänsyn till resultatet från tidigare samrådsprocess har, i de fall de är relevanta, tagits i beaktning.

Beslutet togs i början av projektet att samrådsprocessen (inklusive beslut om betydande miljöpåverkan) ska starta om. Därmed beskrivs inte den tidigare samrådsprocessen men den återfinns i den tidigare arbetsplanen.

Tidiga samråd med länsstyrelse, Skara kommun och Västtrafik ägde rum innan ett första samrådsmöte med allmänheten (samrådsmöte - tidigt skede) ägde rum i slutet av maj 2016. Samrådsunderlag, daterat 2016-04-22, har sedan dess funnits tillgängligt på projektets websida. Skara kommun har i ett yttrande på samrådsunderlaget konstaterat att projektet kan antas medför betydande miljöpåverkan något som senare länsstyrelsen bekräftade genom ett nytt beslut om betydande miljöpåverkan.

I slutet av oktober 2016 ägde ett samrådsmöte för planförslaget rum i Varnhem. Planförslaget har funnits på projektets hemsida sedan dess. Miljökonsekvensbeskrivningen, som baserades på detta planförslag, skickades i oktober 2017 till länsstyrelsen för godkännande. I deras beslut, daterat 2017-11-27, beslutade de att miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras innan den kan godkännas avseende bland annat avsnitten om natura 2000-område, masshantering och kulturlandskap och kulturmiljö. Planförslaget har efter denna tidpunkt förändrats och tillhörande MKB har uppdaterats. Den slutgiltiga versionen av MKB:n godkändes av länsstyrelsen 2019-10-21.

Det reviderade planförslaget redovisades för allmänheten på ett samrådsmöte i september 2018. Den större skillnaden mot tidigare förslag var att trafikplats Varnhems norra ramper fått en ny utformning. På mötet visades även en detaljerad presentationsmodell för att öka förståelsen för planförslaget. Tillsammans med övrigt samrådsmaterial har en filminspelning från presentationsmodellen sedan dess legat på projektets hemsida.

Planläggningsbeskrivning

I planläggningsbeskrivningen klarläggs syftet med samråd, vilka samrådsformer som planeras, när samråd är tänkt att genomföras och vilken samrådskretsen är tänkt att vara. Planläggningsbeskrivningen ska användas som stöd för styrning och genomförande av kommunikationen som sker med både interna och externa intressenter. Syftet är att redan i ett tidigt skede av planläggningsprocessen tydliggöra vad arbetet innebär och vilka ytterligare samråds- och beslutstillfällen som är att förvänta.

Planläggningsbeskrivningen för just det här projektet har uppdaterats vid följande tillfällen: 2016-03-15, 2016-04-28, 2018-09-03.

Samrådsrets

Samrådsretsen var under vägplan status Samrådsunderlag avgränsad till länsstyrelsen, Skara kommun, Västtrafik samt allmänheten.

Utifrån att länsstyrelsen tog beslut om att projektet medför betydande miljöpåverkan utökades samrådsretsen.

Samråd

Protokoll från samtliga möten med länsstyrelse, Skara kommun, kollektivtrafiksmyndighet och allmänheten finns diarieförda (TRV 2016/33389).

Samråd med berörd länsstyrelse

Totalt fem samrådsmöten har hållits tillsammans med länsstyrelsen. En sammanfattning av dessa följer uppdelade efter tillfälle.

Samrådsmöte 7 mars 2016

Innan mötet hade underlagsmaterial och frågeställningar skickats till länsstyrelsen. Sammanfattningsvis resulterade mötet i att länsstyrelsen ansåg att BMP bör sökas på nytt (och därmed samrådsprocessen inför beslut om betydande miljöpåverkan genomföras på nytt), att tillstånden bör sökas på nytt och att MKB ska bli godkänd på nytt. Trafikverket kommer att följa länsstyrelsens rekommendationer.

Samrådsmöte 3 oktober 2016

Trafikverket kommer sammanställa vilka intrång i skyddade objekt och områden som vägplanen kommer beröra. Trafikverket kommer i och med detta även att upprätta förslag till kompensationsåtgärder. Olika alternativ till trafikplats Varnhem har studerats där utformningsförslaget blev att väg 49 går under lokalvägen, att det norra rampsystemet utformas som ruter och det södra som klöver.

Länsstyrelsen hade innan möte inkommit med synpunkter gällande kulturmiljön i anslutning till trafikplatsen. Trafikverket har följt dessa.

Samrådsmöte 30 januari 2017

Vägplanen är i detta skede två vägplaner med en gemensam MKB. Länsstyrelsen ser inga

hinder med detta. Länsstyrelsen påtalar att en komplettering och uppdatering av den tidigare karteringen av Tåsjöns naturvärden eventuellt bör ske. De förstärkningsåtgärder som väntas medföra intrång antingen temporärt under byggskedet eller permanent bör följas av kompensationsåtgärder. Angående markmiljö har provtagning skett och analysresultaten visar på att halten av arsenik är ungefär lika hög i de massor som schaktas upp som på de platser som planeras för bullerskyddsvallar. Diskussioner fördes också kring gång- och cykelvägar samt koportar vid Axevalla hed. Trafikverket har tagit fram ett antal alternativ på dragning av gång- och cykelväg över/förbi heden som länsstyrelsen lämnat synpunkter på.

Samrådsmöte 7 mars 2017

Huvudsyftet med detta möte var samråd för hantering av Natura 2000-områdena Axevalla hed, Höjentorp-Drottningkullen och Ökull samt naturreservatet Höjentorp-Drottningkullen.

Vid Axevalla hed medför tillkommande vägområde att tillstånd ska sökas för påverkan på Natura 2000-området. Nödvändiga stabilitetsåtgärder vid Tåsjön innebär anmälan vattenverksamhet, dispens för utfyllnad och anläggandet av väg (i naturreservatet) och tillstånd för planerad verksamhet i Natura 2000-området. Trafikverket frågar länsstyrelsen, som en underhandsfråga, om de anser att det finns behov av kompletterande undersökningar i/vid Tåsjön. Länsstyrelse återkommer om det.

Samrådsmöte 28 april 2017

Huvudsyfte med detta möte var att diskutera kulturmiljön, hur de fornlämningar som finns på bästa sätt ska skyddas. För gravfältet direkt öster om Varnhemskorsningen föreslås en stenmur för att undvika intrång i det södra gravfältet. Utformningen med "ruterlösning" för trafikplats Varnhems norra rampsystem är enligt länsstyrelsen att föredra då ingen påverkan på tidigare orörda fornlämningar sker med förslaget. Kan även bli aktuellt med slutundersökning.

För nydragningen av Skärvvägen har den, för kulturmiljö, bästa linjedragningen gjorts efter fältbesök av arkeolog.

Miljökonsekvensbeskrivningen skickades 2017-10-16 till länsstyrelsen för godkännande. I deras beslut, daterat 2017-11-27, beslutade de att miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras innan den kan godkännas avseende bland annat avsnitten om natura 2000-område, masshantering och kulturlandskap och kulturmiljö.

Samrådsmöte 9 februari 2018

Syftet med mötet var att redovisa de förändringar av miljökonsekvensbeskrivningen som har skett sedan länsstyrelsens beslut om att den behöver kompletteras innan den kan godkännas.

Slutsatsen av mötet blev att en ny utformning av trafikplats Varnhem behöver tas fram för att minska påverkan på kulturmiljön. Planförslaget behöver även visualiseras bättre för att konsekvenserna på kulturlandskapet ska kunna ses.

Enskilda kontakter har tagits löpande efter detta. Den slutgiltiga MKB:n godkändes av länsstyrelsen 2019-10-21.

Samråd med berörd kommun

Totalt fyra samrådsmöten har hållits tillsammans med Skara kommun.

Samrådsmöte 9 maj 2016

På mötet presenterades de förslag på förändringar mot den tidigare arbetsplanen som utreds i vägplanen. Huvudområden var trafiklösning Skärv (kommunen kan acceptera en lösning utan trafikplats vid väg 2747), utformningen av trafikplats Varnhem, gång- och cykelvägar, faunapassagen, masshantering, grundvattnet och kommunens planarbete.

Kommunen har i ett yttrande, daterat 2016-06-14, utifrån samrådsunderlaget bedömt att utbyggnaden av väg 49 kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Samrådsmöte 7 oktober 2016

Genomgång av projekteringsläget samt mobility management-åtgärder för att minska resandet med bil under byggtiden. Diskussion kring de överskottsmassor som bildas inom projektet och att dessa i största mån skulle återanvändas men om inte kunde ett avtal mellan Trafikverket och kommunen för att nyttja massorna utanför vägplanen vara aktuellt. Förändring av "Hedvägen" från statlig till kommunal väg bör utvecklas och vara klar att ge besked om till allmänheten på det samrådsmöte som kommer hållas 31 oktober 2016.

Samrådsmöte 5 december 2016

Genomgång av inkomna synpunkter från allmänheten efter det samråd som hölls den 31 oktober 2016. Gång- och cykelvägar var av stor vikt för allmänhet, kommun och Trafikverket. Minskning av trafik under byggskedet skulle hanteras via den mobility management-utredning som finns i projektet.

Samrådsmöte 29 maj 2017

Vägförslaget hade till detta tillfället inte förändrats nämnvärt. Gång- och cykelvägar hade däremot förändrats vilket medförde längre sträckor som gående och cyklister kunde färdas utan att korsa 49:an. Kommunen ställde sig positiv till detta men vid diskussioner kring markmiljön efterfrågades program för uppföljning när vägen är byggd. ÅF svarade att ett kontrollprogram skulle tas fram. Vägplaneförslaget kommer inte påverka den detaljplan som kommunen arbetar med men problematiken med arseniken studeras och hur området bör angöras.

Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Då projektet förväntas medföra betydande miljöpåverkan har samråd med en utökad krets skett.

Västtrafik

Ett tidigt samrådsmöte med Västtrafik hölls den 4:e maj 2016 för att presentera arbetet med vägplanen och inhämta information och önskemål från Västtrafik. Fokus var på kollektivtrafiklösningarna vid Varnhem, hur busshållplatserna på ramperna samt pendelparkeringen skulle utformas och ligga. Även busstrafik under byggtiden och mobility management diskuterades. Beslut togs att ett nytt möte ska genomföras när planförslaget finns framme.

Under vintern 2016/2017 hölls ett antal avstämningar med Västtrafik för att diskutera utformningen vid trafikplats Varnhem. Nuvarande förslag med en busshållplats på den södra sidan där gående inte behöver korsa rampen godtogs under åren 2017.

En synpunkt har även framförts till Västtrafik att busshållplats "Posgården" skulle få en bättre placering ca 400 m längre upp på väg 2747 efter genomförda åtgärder med gång- och cykeltrafikvägar samt enskilda vägar.

Försvarsmakten

En telefonkontakt har skett med Försvaret angående infarten till Pansarmuséet. Beskedet blev att verksamheten nu är civil och att inga tunga transporter (släp med stridsvagnar) kommer att behöva trafikera anslutningen. Försvaret ser ingen anledning till ytterligare samråd än de som normalt sker i vägplaneprocessen.

Jordbruksverket

Efter att inbjudan om samrådsmöte – planförslag skickats ut meddelade Jordbruksverket 2016-10-21 att de inte avser att lämna några synpunkter i ärendet.

Havs- och vattenmyndigheten

Myndigheten meddelade 2016-10-24 att de avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.

Samråd med allmänheten

I samband med uppdragstarten och de inledande mätarbetena skickades ett brev ut, den 29:e februari 2016, till berörda markägare med information om kommande fältarbeten (inventering, mätarbete och geotekniska undersökningar).

Möte på orten – Tidigt skede år 2016

Ett samrådsmöte genomfördes i Varnhemsgården den 31:a maj. Annonsering skedde i lokala tidningar och brev skickades även till en väl tilltagen samrådsrets (ca 100 personer). Sedan efter mötet har presentation och samrådsunderlag funnits på objektets hemsida <https://www.trafikverket.se/nara-dig/Vastra-gotaland/projekt-i-vastra-gotalands-lan/Vag-49-mellan-Axvall-och-Varnhem/>

Efter samrådsmötet hade allmänheten till den 21 juni att inkomma med synpunkter. Synpunktpapper med alla nödvändiga uppgifter fanns tillgängliga på mötet (samt webben).

Följande synpunkter/information inkom efter mötet:

1. Synpunkt: Viktigt att sänka väg 49 förbi Varnhem för att minska bullerpåverkan från trafiken.
Svar Trafikverket: Att sänka väg 49 ytterligare ökar både kostnaderna och överskottsmassorna. Som alternativ studeras bullerskyddsvallar som skulle ge motsvarande effekt.
2. Synpunkt: En fastighetsägare önskar tidig inlösen.
Svar Trafikverket: Trafikverket noterar vilken och kommer att behandla frågan skyndsamt.

3. Information/synpunkter: Två brunnar och ett avlopp. Meddelar även att Försvaret fortfarande kör tunga transporter till det fd Pansarmuséet. Anser det viktigt med gc-passage under väg 49.
Svar Trafikverket: Tackar för informationen.
4. Information: Angående ett servitut.
Svar Trafikverket: Tackar för informationen.

Möte på orten – Planförslag år 2016

Nästa samrådsmöte med allmänhetens hölls i Varnhemsgården 2016-10-31. Runt 120 personer deltog, varav cirka en tredjedel kvinnor. Efter mötet fanns samrådsmaterial tillgängligt på projektets hemsida.

På mötet och under samrådstiden fram till 2016-11-21 inkom frågor och synpunkter. Flera av dessa var av liknande art. De finns sammanställda i bilaga 1.

Möte på orten – Planförslag år 2018

På grund av att planförslaget arbetades om under våren/sommaren 2018 hölls den 11:e september 2018 ytterligare ett möte i Varnhemsgården då det nya planförslaget presenterades för allmänheten. Skillnaderna mot tidigare planförslag var i huvudsak den nya utformningen av trafikplats Varnhems ramper på den norra sidan av väg 49. En detaljerad presentationsmodell visades på mötet där ca 80 personer deltog.

Efter mötet har samrådsmaterial (illustrationsplaner, presentationen samt film från presentationsmodellen) funnits tillgängligt på projektets hemsida.

På mötet och under samrådstiden fram till 2018-10-01 inkom frågor och synpunkter som finns sammanställda i bilaga 2.

Övriga samråd

Enskilda vägar vid Axevalla hed

I ett tidigt vägförslag drogs den befintliga enskilda vägen mot Hulan endast om för att anpassas till väg 2747:s nya anslutning till väg 49. Under senare arbete med vägförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen har det identifierats ett behov av att kompensera för den mark som tas i anspråk av den nya väganläggningen inom natura 2000-området. Nuvarande förslag går därmed ut på att den enskilda vägen inom natura 2000-området ersätts med en ny enskild väg, av samma standard, utanför natura 2000-området. Befintlig väg återställs till betesmark.

Samråd har ägt rum med berörda, senast under december 2018, och de önskar att det tidiga utformningsförslaget kvarstår. Trafikverket har meddelat att nuvarande förslag tyvärr behöver ligga fast.

Ekodukten

Samråd har skett med det lokala jägarförbundet. Efter mötet på orten – planförslag år 2016 inkom en synpunkt från dem där de önskade att ekodukten skulle flyttas närmare Varnhem. Efter telefon- och epostkontakt, där bland annat ”PM Faunakonnektivitet och faunapassager i naturlandskapet” delgavs jägarförbundet, accepterades nuvarande lokalisering.

Hushagen

Vid ett möte i fält med markägaren framfördes önskemål om att breddning av vägen ska ske på motsatta sidan. Trafikverket förklarade att det finns höga naturvärden på den sidan samtidigt som det inte är byggnadsmässigt bra att byta breddningssida.

Angående utformning av trafikplats Varnhem

En privatperson tog telefonkontakt under hösten 2016 samt med ett brev till Skara kommun och Trafikverket den 17:e mars 2017. Under januari 2019 skrev även två artiklar i Skaraborgs tidning. Den första ifrån privatpersonen och i den andra intervjuades Trafikverket och Skara kommun.

Nuvarande utformningen av trafikplatsen ifrågasattes och en utformning där befintlig korsning används för det södra rampsystemet och en ny väg 49 byggs direkt norr om befintlig. Trafikverket håller med om de fördelarna som lyftes fram; en förbättrad boendemiljö i Varnhem, mer utrymme för nybyggnation mot Varnhem skapas samt bättre möjligheter att hantera trafiken under byggtiden. Alternativet har studerats och avfärdats bland annat för att gravfältet norr om väg 49 blir helt påverkat samtidigt som en biotopskyddad stenmur och andra fornlämningar blir påverkade samt att det troligen kommer att krävas inlösen av en fastighet. Dessutom innebär förslaget att vägens och flera av rampernas linjeföringar inte kan nå upp till de utformningskrav som krävs för en väg med ett hastighetsanspråk på 100 km/tim.

Nordost om Varnhemskorsningen

Under sommaren 2016 tog Nygårdens stuteri kontakt med Trafikverket. De nyttjar till viss del anslutningen vid busshållplatserna idag men anser att den är så pass trafikfarlig att de ofta använder enskild väg fram till väg 2751. Det är omfattande trafik till stuteriet (20-25 hästtransporter på en förmiddag är inte ovanligt). Efter platsbesök och framtagande av förslag på lösning av trafiken kunde de boende och Trafikverket enas om en lösning där nuvarande anslutning stängs och en ny enskild väg byggs parallellt med väg 49 mellan den enskilda vägen och väg 2751.

Ett samrådsmöte på plats med markägare nordost om Varnhemskorsningen skedde 2018-10-03 med anledning av stängning av åkeranslutningar och att den tidigare föreslagna enskilda vägen (se ovan) inte längre är aktuell, främst på grund av svårigheter att komma fram med arbetsfordon vid allén. Konsekvenser av stängningarna och lösningar för dessa diskuterades under mötet. En av de större punkterna under mötet var diskussion kring arbetsfordon och att dessa inte får plats på grund av bredden på maskinerna kontra vägbredden. Ett förslag var att rusta upp en befintlig väg som idag används som gångväg för att undvika att förändra korsningen vid "Knivaledet" då det är stort kulturhistoriskt värde här. Det tillsammans med att dagens öppning i banvallen för den enskilda vägen förbi Nygården breddas, medför en acceptabel lösning för de enskilda som bor norr om väg 49 och som blir särskilt berörda av åtgärderna på väg 49 mellan Varnhemskorsningen och östra Varnhem.

Gemensamhetsanläggningar och enskilda har fortsatt anslutning till det allmänna vägnätet.

Johan Larsson

projektledare

Bilagor

Bilaga 1 - Sammanställning av svar på allmänhetens synpunkter (skede samrådshandling november 2016)

Bilaga 2 - Sammanställning av svar på allmänhetens synpunkter (skede samrådshandling oktober 2018)

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 110, 541 23 Skövde. Besöksadress: Trädgårdsgatan 15D, Skövde.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se